

Édouard Louis vil i ”Kollaps” forstå sin brors korte, tragiske liv – selv følte forfatteren intet ved dødsfaldet

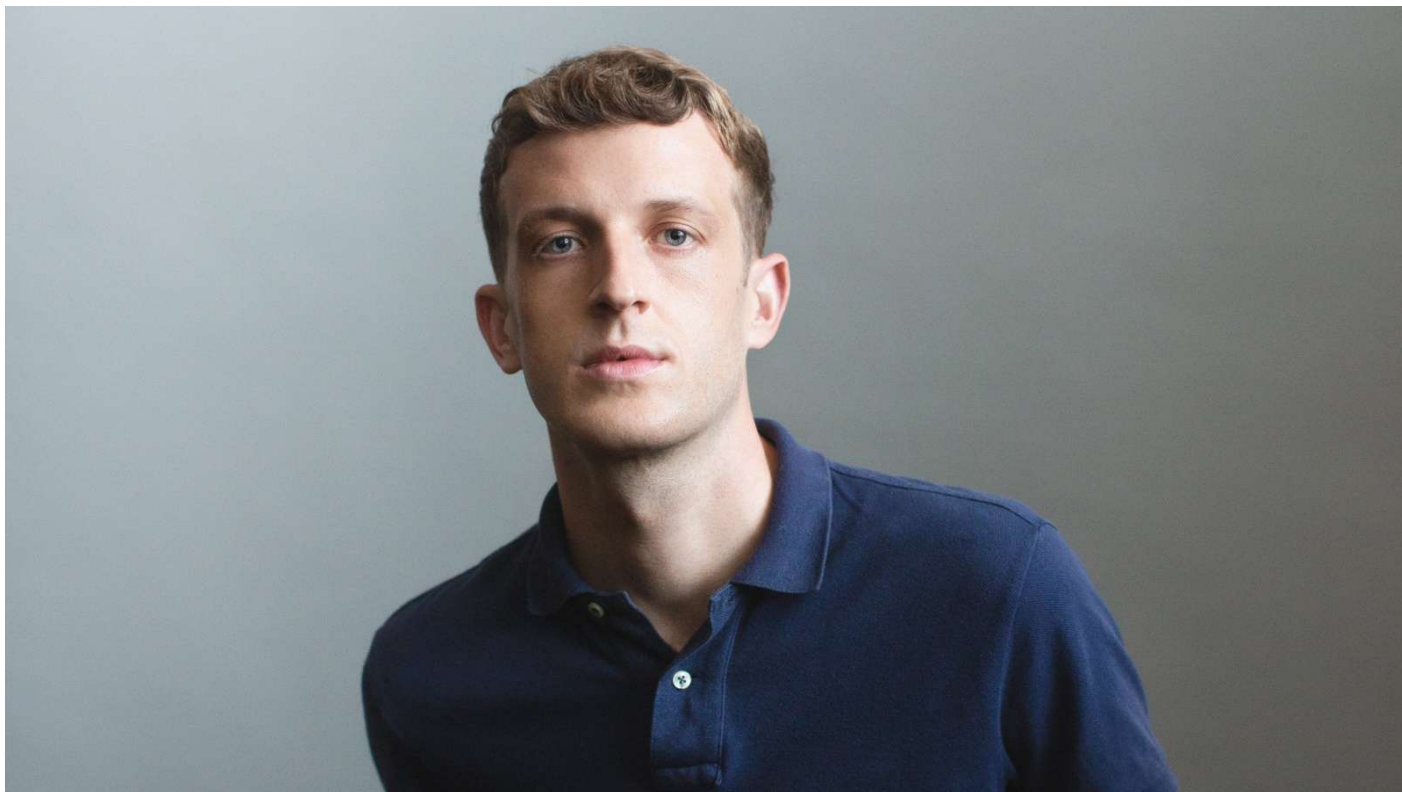

Foto: Jean-Francois Robert, Modds

FREJA CÆCILIE PETRI BONDGAARD

07.09.2025

BØGER // ANMELDELSE – Med *Kollaps* afrunder den franske forfatter Édouard Louis sin familiecyklus. I portrættet vil Louis forstå, om det var brorens klassevilkår snarere end flasken, der først og fremmest slog ham ihjel, skriver Freja Cæcilie Petri Bondgaard.

Kollaps

Forfatter: Édouard Louis

Forlag: Gyldendal

Oversat fra fransk af François-Eric Grodin

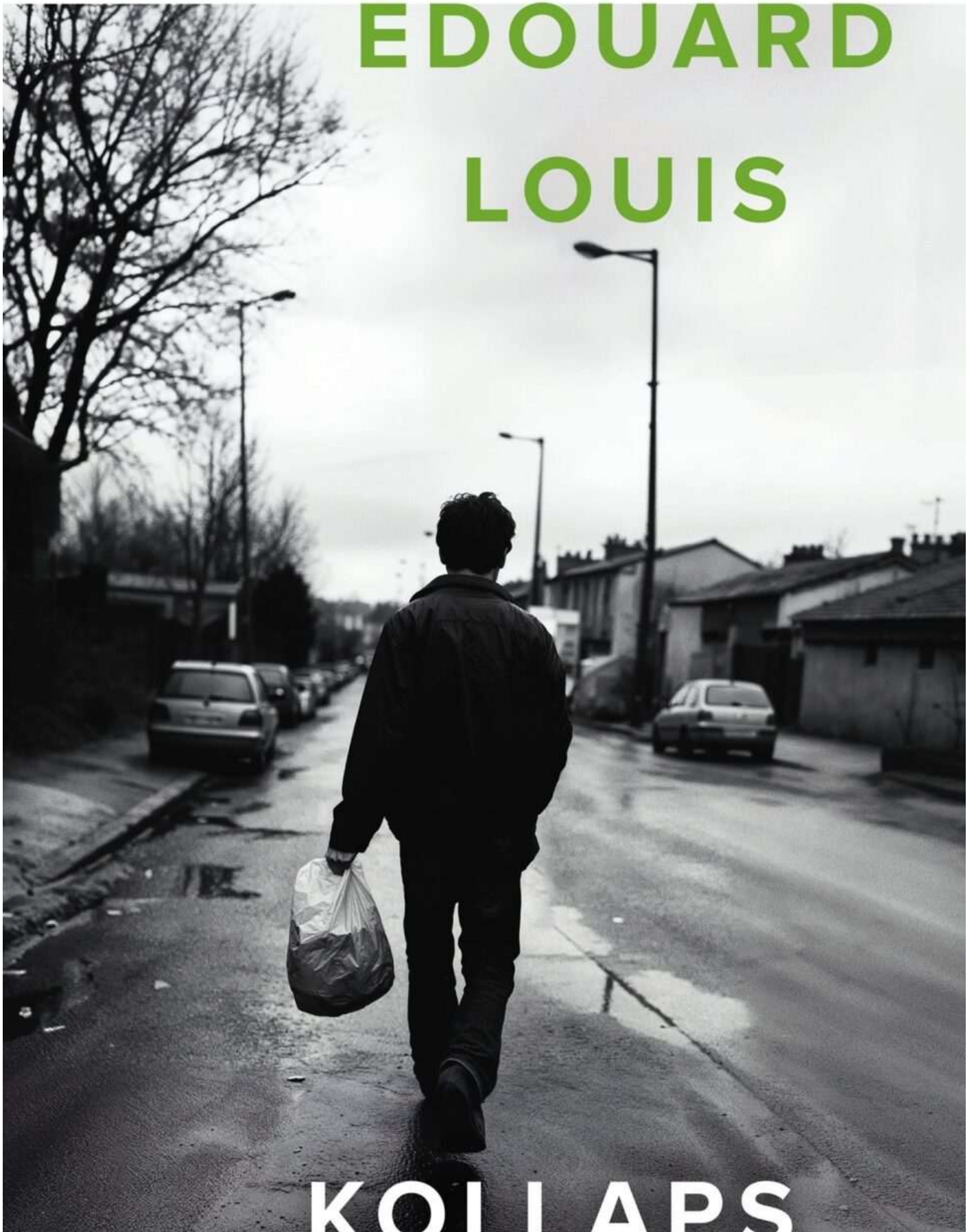
Udkom d. 21. august 2025.

Édouard Louis er kun 32 år gammel, men hans bøger har allerede opnået betragtelig anerkendelse og regnes blandt de vigtigste nye litterære stemmer i Frankrig. Hans

selvbiografiske og samtidsrelevante værker slår også hårdt, når de upoleret og filterløst borer sig ned i den udsatte klasses reproduktion af voldsspiraler.

Selvom Louis formåede at tage den svære klasserejse, er den langt fra alle forundt. Hans bror havde store drømme, men at bryde med den social arv skulle ikke blive hans lod. Det hører vi om i *Kollaps*, der afslutter forfatterens familieseptologi.

ÉDOUARD LOUIS

KOLLAPS

I debutromanen fra 2015, *Færdig med Eddy Bellegueule*, beskrev Louis sit barndomshjem i landsbyen Picardie i Nordfrankrig, der var hærget af vold, druk, arbejdsløshed og brutalitet. Så skrev han om en voldtægt, han selv oplevede i *Voldens historie*; og om sin far i *Hvem slog min far ihjel*; og så om sin mor i *En kvindes forvandling* og i *Monique flygter*. Imellem romanerne om moderen udkom *Forvandlingens metode* om, hvordan han måtte forlade sit udgangspunkt for at overleve.

'Kollaps' er Édouard Louis' forsøg på at forstå

I *Kollaps* vil han forstå sin bror og hans liv, og hvorfor han døde som kun 38-årig. Og er det i virkeligheden samfundets skyld, at broren reproducerede familiens afmagt og endte med en tragisk tilværelse præget af misbrug og vold, indtil han døde af druk, alt for ung, fordi organerne kollapsede indeni ham? Hos Louis er svaret på den slags spørgsmål altid ja.

“Alkoholen ødelagde hans liv, men hos Louis er det strukturerne, der forårsager misbruget og ikke omvendt. Det er her, man ser, hvor influeret hans forfatterskab er af Pierre Bourdieus sociologiske tænkning

Romanen er inddelt i 16 'kendsgerninger' – kapitler, hvor Louis forsøger at forstå, hvem hans bror egentlig var. Han afskyede ham for, hvordan han blev, når han drak, og der havde været så meget vold og dårligdom imellem dem, at Louis ikke kunne føle noget, da han døde:

“Jeg følte ingenting, da jeg fik meddelelsen om min brors død; hverken bedrøvelse eller fortvivlelse, hverken glæde eller fryd. Det var som at få at vide, hvordan vejret var, eller som at høre en tilfældig person fortælle om sin eftermiddag i supermarkedet. Jeg havde ikke set ham i næsten 10 år. Jeg havde ikke lyst til at se ham.”

Alligevel er det behovet for forståelse, der driver værket frem. Édouard Louis taler med mennesker, der har kendt broren, og med ekskærester, hvoraf flere beskriver ham som jordens sødeste og mest kærligste menneske. Lige indtil alkoholen tog over og

ændrede hans karakter fundamentalt – og han slog. Både kærester og, i et tilfælde, en ekskærestes børn.

Louis inspireret af Pierre Bourdieu

Alkoholen ødelagde hans liv, men hos Louis er det strukturerne, der forårsager misbruget og ikke omvendt. Det er her, man ser, hvor influeret hans forfatterskab er af Pierre Bourdieus sociologiske tænkning. Broren var determineret – og dømt til fortabelse på forhånd.

I landsbyen og det hjem, de voksede op i, var det en værdi at være macho og fed, tale grimt og kunne lide øl og fiske. Og her passede broren perfekt ind. Han var stærk, maskulin og heteroseksuel – alt det Édouard ikke var.

“Prosaen hos Louis er som den plejer: korte enkle sætninger uden metaforisk fylde eller billedrige omveje

Broren var præget af et dybt indgroet had til homoseksuelle: ”I vores omgivelser var fænomener som homofobi og racisme sjældent ideologisk, men snarere sociologisk betingede – det var en måde at være på, et sprog man lærte fra barnsben uden at man grundlæggende var i samklang med det, det var noget man reproducerede viljesløst og bevidsthedsløst.”

Humor, racisme og hadet til homoseksuelle hang sammen. Det var bare sådan, man jokede, og at sige svans var lige så almindeligt som at sige hej eller tak.

Det er smertefuldt at læse om, hvor store drømme, broren havde, kontrasteret det liv, han faktisk fik. Han var en drømmer – men hvor andre måske drømte om at leve med kone og børn, var hans drømme altid større. De omhandlede altid ære og hæder. Kontrasten må have været ulidelig.

Louis' protokol

Prosaen hos Louis er som den plejer: korte enkle sætninger uden metaforisk fylde eller billedrige omveje. Han skriver næsten protokollerende – som et vidnesbyrd. Poetisk forførende og med skønhed er det ikke.

Men skrivestilen understøtter den nøgterne, kølige erfaring, som *Kollaps* er. Bogen er ikke kun historien om en brors kollaps og alt for tidlige død på grund af druk, men også en bog om besværligheden ved at undslippe sin sociale arv og dermed reproduktion af vold og armod.

Louis skriver med vrede, men hans trang til at forstå er genuin. Og sådan findes der – selv i denne ellers så på sin vis uopbyggelige roman – alligevel en opbyggelig pointe, nemlig den, at skriveproces – og litteraturen i almindelighed – kan skabe forståelser, der kan blive til først forsoning og så tilgivelse. Selv for den, man i første bestemmelse afskyede, næsten hadede.

[Klik dig videre til mange flere boganmeldelser her.](#)

Édouard Louis

Freja Cæcilie Petri Bondgaard

gyldendal

FREJA CÆCILIE PETRI BONDGAARD

Freja Cæcilie Petri Bondgaard er uddannet teolog og skriver om kultur, eksistens og samfundsmæssige tendenser. Hun har arbejdet med kommunikation siden 2018. Hun har senest været ansat ved Det Ethiske Råd (Nationalt Center for Etik), og har siden november 2022 drevet selvstændig...

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.